

Професійний стандарт ДВЕРЕВИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розробником Галузева рада з розробки професійних стандартів і стратегії розвитку професійних кваліфікацій Всеукраїнського об'єднання обласних організацій роботодавців підприємств металургійного комплексу „Федерація металургів України”, протокол від 14.02.2024 № 55

(найменування розробника, рішення (може оформлюватися протоколом), наказ, розпорядження, яким затверджено професійний стандарт)

Професійний стандарт розроблено та затверджено згідно з вимогами статті 4² Кодексу законів про працю України, на підставі висновку суб'єкта перевірки (СПО роботодавців) від 31.01.2024 року про дотримання під час підготовки проекту професійного стандарту вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2017 р. № 373

I. Назва професійного стандарту

Дверевий.

II. Загальні відомості про професійний стандарт

1. Мета діяльності за професією

Ведення технологічного процесу видачі коксу, експлуатація і контроль роботи технологічного устаткування.

2. Назва виду (видів) економічної діяльності, секції, розділу, групи, класу економічної діяльності та їх код згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 «Класифікація видів економічної діяльності»

Секція С	Переробна промисловість	Розділ 19	Виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	Група 19.1	Виробництво коксу та коксопродуктів
				Клас 19.10	Виробництво коксу та коксопродуктів

3. Назва (назви) професії (професій) та код (коди) підкласу (підкласів) (групи) професії згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій»

Дверевий 8159.

4. Професійна (професійні) кваліфікація (кваліфікації), її (їх) рівень згідно з Національною рамкою кваліфікацій

Дверевий (5 кваліфікаційний розряд), 3 рівень НРК.

Дверевий (6 кваліфікаційний розряд), 4 рівень НРК.

5. Назва (назви) документа (документів), що підтверджує (підтверджують) професійну кваліфікацію особи

– сертифікат про присвоєння/підтвердження професійної або часткової професійної кваліфікації;

– сертифікат про визнання професійної або часткової професійної кваліфікації (щодо професійних кваліфікацій, здобутих у інших країнах);

– диплом кваліфікованого робітника за професією «Дверевий» з додатком до диплома кваліфікованого робітника;

– свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації за професією «Дверевий» з додатком до свідоцтва про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації;

– інші документи, що підтверджують професійну та/або часткову професійну кваліфікацію.

III. Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток

1. Здобуття професійної кваліфікації

Назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації	Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій	
	Кваліфікаційні центри	Суб'єкти освітньої діяльності
«Дверевий» (5 кваліфікаційний розряд)	без вимог до рівня освіти, стажу роботи	первинна професійна підготовка, професійне (професійно-технічне) навчання – базова або неповна базова загальна середня освіта, професійне (професійно-технічне) навчання, без вимог до стажу роботи. перепідготовка - професійна (професійно-технічна) освіта або професійне навчання на виробництві, без вимог до стажу роботи.

2. Професійний розвиток

1) з присвоєнням наступної професійної кваліфікації

Назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації	Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій	
	Кваліфікаційні центри	Суб'єкти освітньої діяльності
«Дверевий» (6 кваліфікаційний розряд)	без вимог до рівня освіти, стажу роботи	стаж роботи за професійною кваліфікацією «Дверевий» (5 кваліфікаційний розряд) не менше ніж 6 місяців

2) без присвоєння наступної професійної кваліфікації

а) Підвищення кваліфікації згідно з вимогами законодавства не рідше ніж одного разу на п'ять років з метою:

- підтримання наявної професійної кваліфікації в межах професії;
- набуття компетентностей для виконання робіт з новими обладнанням, виробами, матеріалами, засобами механізації й автоматизації, в межах оновлених технологічних процесів, з дотриманням правил, нормативно-правових актів і вимог безпечної експлуатації обладнання та умов організації праці.

IV. Аббревіатури, скорочення

ЗІЗ	Засоби індивідуального захисту
ДВР	Дверевий

V. Опис трудових функцій

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
ДВР – 1 Початок та завершення робіт	A1. Здатність виконувати приймання-здавання зміни	A1.1. Порядок приймання-здавання зміни A1.2. Робочу інструкцію деревного A1.3. Будову, призначення, принципи роботи та правила експлуатації устаткування: двері камер коксування, дверезнімальна машина, коксовиштовхувач; скіповий підіймач; ознаки несправності та ненормального режиму роботи устаткування	A1.1. Користуватися нормативною документацією A1.2. Безпечно виконувати роботи з приймання-здавання зміни A1.3. Раціонально організувати обхід і огляд устаткування і пристосувань A1.4. Перевірити стан площадки, що обслуговується A1.5. Перевірити правильність установки дверей на камери коксування A1.6. Перевірити стан колій коксовиштовхувача	A1.1. Отримувати інформацію в обов'язі, що є необхідною, про стан устаткування від змінника A1.2. Чітко доносити інформацію про виконані роботи та про умови виконання робіт A1.3. Користуватися засобами зв'язку A1.4. Надавати зворотній зв'язок керівнику	A1.1. Розуміти сутність завдання на виконання робіт A1.2. Здійснювати записи в журналі приймання-здавання зміни

		A1.4. Призначення та порядок ведення журналів: прийому і здачі зміни	A1.7. Вести записи журналів: прийому і здачі зміни		
	A2. Здатність виконувати підготовку робочого місця до початку роботи та виконувати дії з завершення роботи	A2.1. Порядок підготовки робочих місць A2.2. Правила читання технічної документації A2.3. Графік видачі коксу A2.4. Серійність, оборот печей A2.5. Період коксування A2.6. Схему розташування устаткування, A2.7. Слюсарну справу	A2.1. Готувати робочий інструмент до роботи, перевіряти його справність, розкласти його у відповідності з робочою інструкцією A2.2. Готувати матеріали для ущільнення дверей	A1.2. Чітко доносити інформацію про виконані роботи та про умови виконання робіт A1.3. Користуватися засобами зв'язку A1.4. Надавати зворотній зв'язок керівнику	A2.1. Оцінювати безпечність стану робочого місця A2.2. Своєчасно виявляти та повідомляти керівнику про технологічні параметри роботи устаткування, що обслуговується, про несправності та відхилення у роботі під час приймання зміни
Предмети та засоби праці: інструкцію з охорони праці для дерев'яного, робочу інструкцію (карту функціональних обов'язків) дерев'яного, схему розташування основного і допоміжного обладнання; журнал приймання-здавання зміни					
ДВР – 2 Процес знімання та установлення дверей	V1. Здатність контролювати правильність установлення дверезнімального пристрою, дверей та механізму відгвинчування ригельних болтів	V1.1. Правила технічної експлуатації коксохімічних підприємств V1.2. Технологічний регламент загрузки печей вугільною шихтою та видачі готового коксу	V1.1. Контролювати правильність установлення дверей та механізму відгвинчування ригельних болтів V1.2. Виконувати команди машиніста з виводу ригелів із крюків	A1.2. Чітко доносити інформацію про виконані роботи та про умови виконання робіт V1.2. Взаємодіяти з машиністом при виконанні виводу ригелів із крюків	A3.2. Дотримуватися заходів безпеки під час виконання робіт V1.1. Контролювати правильність установлення дверей та механізму відгвинчування ригельних болтів

		<p>V1.3. Конструкцію коксових печей, камер коксування</p> <p>V1.4. Правила знімання та установлення дверей</p> <p>V1.5. Схеми сигналізації та блокування між коксовими машинами</p> <p>V1.6. Будову ригелів, ригельних болтів, гвинтів</p> <p>V1.7. Механізм кріплення дверей ригелями</p>			
	<p>V2. Здатність стежити за процесом зняття, відводу та установки дверей камер коксування на коксових батареях і пекококових установках</p>	<p>A2.3. Графік видачі коксу</p> <p>V2.1. Технологічний процес коксування в камерах коксових батарей та на пекококових установках</p> <p>V2.2. Будову, принцип роботи та правила експлуатації коксових батарей і пекококових установок</p>	<p>V2.1. Виконувати спостереження за відкриванням та закриванням дверей камер коксування на коксових батареях і пекококових установках</p> <p>V2.2. Подавати команду «стій» машиністам коксових машин у випадку виявлення несправностей</p>	<p>A1.2. Чітко доносити інформацію про виконані роботи та про умови виконання робіт</p> <p>V2.1. Взаємодіяти з машиністом коксових</p>	<p>A3.2. Дотримуватися заходів безпеки під час виконання робіт</p> <p>V2.1. Виконувати спостереження за відкриванням та закриванням дверей камер коксування на коксових батареях і пекококових установках</p>
<p>Обладнання: двері коксових батарей, ущільнююча рамка дверей, газовідвідний канал, цеглеутримувач, футеровка, технологічні трубопроводи на печах, колії коксових машин, ригелі, ригельні болти, гвинти, лебідка, механізми очищення дверей і рам</p>					

	<p>Інструмент, прибори та засоби: чисток, лопата, мітла, чеканка, щітка, наждачний верстат, комплект слюсарного інструменту, ущільнюючий матеріал: (мінеральна вата, глина і т.п.)</p> <p>Технологічні карти щодо видів робіт</p>				
<p>ДВР – 3 Очищення коксових дверей і рам</p>	<p>С1. Здатність виконувати очистку коксових дверей та рам</p>	<p>A3.1. Виробничу інструкцію A3.2. Будову дверей та рам машинної та коксової сторони, їх призначення, умови експлуатації, принципи роботи В1.1. Правила технічної експлуатації коксохімічних підприємств С1.1. Механізми чистки дверей та рам, їх будову, принцип дії</p>	<p>С1.1. Очищати двері та рами від смоли, графіту С1.2. Очищати від відкладень смоли і графіту нижню частину ущільнюючої рамки дверей С1.3. Очищати газовідвідний канал С1.4. Очищати цеглеутримувачі С1.1. Очищати футеровку С1.1. Очищати нижню частину рами, бронь, поріг</p>	<p>С1.1. Надавати команду машиністові коксових машин на установлення дверей на камеру коксування</p>	<p>A3.2. Дотримуватися заходів безпеки під час виконання робіт С1.1. Виконувати очистку коксових дверей та рам</p>
	<p>Обладнання: двері коксових батарей, ущільнююча рамка дверей, газовідвідний канал, цеглеутримувач, футеровка, технологічні трубопроводи на печах, колії коксових машин, ригелі, ригельні болти , гвинти, лебідка, механізми очищення дверей і рам</p> <p>Інструмент, прибори та засоби: чисток, лопата, мітла, чеканка, щітка, наждачний верстат, комплект слюсарного інструменту, ущільнюючий матеріал: (мінеральна вата, глина і т.п.)</p> <p>Технологічні карти щодо видів робіт</p>				
<p>ДВР – 4 Прибирання площадки, що обслуговується</p>	<p>D4. Здатність здійснювати прибирання площадки, що обслуговується</p>	<p>A1.2. Робочу інструкцію деревозаготівельного підприємства D4.1. Виробничу інструкцію D4.2. Будову дверей та рам машинної та коксової сторони, їх</p>	<p>D4.1. Закидати залишки коксу, просипи коксу (кінці) та залишки смоли до камери коксування D4.2. Підмітати та зачищати від залишків</p>	<p>A1.2. Чітко доносити інформацію про виконані роботи та про умови виконання робіт</p>	<p>D4.1. Закидати залишки коксу, просипи коксу (кінці) та залишки смоли до камери коксування</p>

		призначення, умови експлуатації, принципи роботи D4.3. Конструкцію та принципи роботи механізмів для прибирання кінців коксу з площадки	смоли площадку, що обслуговується		D4.2. Дотримуватися заходів безпеки під час виконання робіт
ДВР – 5 Усунення горіння та газування конструктивних елементів печей	E1. Здатність усувати горіння та газування конструктивних елементів печей	B2.1. Технологічний процес коксування в камерах коксових батарей та на пекококскових установках E1.1. Вплив герметизації камер коксування на якість та випуск продуктів E1.2. Послідовність виконання дій під час усунення гасіння та газування E1.3. Засоби герметизації дверей та лючків E1.4. Будову та призначення технологічних трубопроводів на печах E1.5. Призначення інструменту та	E1.1. Завантажувати глину в візок та транспортувати її до печей E1.2. Ущільнювати двері за допомогою інструмента та матеріалів E1.3. Обмазувати та перемазувати шви між дверима E1.4. Підтягувати стопорні болти, замінювати косинці, кронштейни, болти та ригельні гайки E1.5. Обтягувати двері камер коксування E1.6. Виконувати дії з тушіння газу, що спалахнув E1.7. Ущільнювати двері та планірні лючки	E1.1. Повідомити машиністові коксових машин про початок і закінчення ущільнення дверей	A3.2. Дотримуватися заходів безпеки під час виконання робіт E1.1. Усувати горіння та газування конструктивних елементів печей

		матеріалів для ущільнення дверей	E1.8. Усувати нещільність прилягання ножів до рам		
<p>Обладнання: двері коксових батарей, ущільнююча рамка дверей, газовідвідний канал, цеглеутримувач, футеровка, технологічні трубопроводи на печах, колії коксових машин, ригелі, ригельні болти , гвинти, лебідка, механізми очищення дверей і рам</p> <p>Інструмент, прибори та засоби: чисток, лопата, мітла, чеканка, щітка, наждачний верстат, комплект слюсарного інструменту, ущільнюючий матеріал: (мінеральна вата, глина і т.п.)</p> <p>Технологічні карти щодо видів робіт</p>					
ДВР – 6 Виконання робіт з технічного обслуговування дверей	F1. Здатність підтримувати двері у робочому стані	<p>F1.1. Будову обладнання, що обслуговується</p> <p>F1.2. Пристосування й інструмент для проведення технічного обслуговування та ремонту обладнання</p> <p>F1.3. Методи виявлення та способи усунення несправностей обладнання, що обслуговується</p> <p>F1.4. Технологію проведення ремонту</p> <p>F1.5. Правила підготовки устаткування до ремонту та приймання його в експлуатацію після ремонту</p>	<p>F1.1. Проводити огляд і технічне обслуговування обладнання</p> <p>F1.2. Виявляти та усувати несправності в роботі обладнання</p> <p>F1.3. Готувати обладнання до ремонту та приймати його після ремонту</p> <p>F1.4. Користуватися інструментом та пристроями для виконання слюсарних робіт</p> <p>F1.5. Змащувати ригельні болти</p> <p>F1.6. Проводити обдування, очищення, змащування дверей</p> <p>F1.7. Керувати дверезнімальною лебідкою та іншими</p>	B2.1. Взаємодіяти з машиністом коксових машин	A3.2. Дотримуватися заходів безпеки під час виконання робіт

		механізмами знімання та встановлення дверей на коксових печах			
<p>Обладнання: двері коксових батарей, ущільнююча рамка дверей, газовідвідний канал, цеглеутримувач, футеровка, технологічні трубопроводи на печах, колії коксових машин, ригелі, ригельні болти , гвинти, лебідка, механізми очищення дверей і рам</p> <p>Інструмент, прибори та засоби: чисток, лопата, мітла, чеканка, щітка, наждачний верстат, комплект слюсарного інструменту, ущільнюючий матеріал: (мінеральна вата, глина і т.п.)</p> <p>Технологічні карти щодо видів робіт</p>					
ДВР – 7 Дотримання норм та правил охорони праці	<p>G1. Здатність забезпечувати особисту безпеку та здоров'я, безпеку та здоров'я оточуючих людей в процесі виконання робіт та під час перебування на території підприємства</p>	<p>G1.1. Політику та мету підприємства в галузі охорони праці</p>	<p>G1.1. Виконувати вимоги нормативних актів з охорони праці, правила поведінки з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва</p> <p>G1.2. Застосовувати безпечні прийоми праці під час виконання технологічних операцій, експлуатації машин, механізмів, обладнання та інших засобів виробництва</p> <p>G1.3. Забезпечувати безпечне виконання операцій відповідно до технологічних карт</p>	<p>A3.2. Користуватися засобами зв'язку</p> <p>G1.1. Доносити інформацію безпосередньому керівнику про загрози особистій безпеці і здоров'ю та безпеці і здоров'ю оточуючих людей в процесі виконання робіт та під час перебування на території підприємства</p>	<p>G1.1. Забезпечувати особисту безпеку та здоров'я, безпеку та здоров'я оточуючих людей в процесі виконання робіт та під час перебування на території підприємства</p>
	<p>G2. Здатність дотримуватися заходів</p>	<p>G2.1. Вимоги правил пожежної безпеки та інструкції з</p>	<p>G2.1. Визначати придатність та справність засобів пожежогасіння,</p>	<p>A3.2. Користуватися засобами зв'язку</p>	<p>G2.1. Діяти в аварійних ситуаціях відповідно до плану ліквідації аварій</p>

<p>пожежної безпеки і правил поведінки у разі аварії</p>	<p>протипожежної безпеки G2.2. Засоби пожежогасіння, протипожежне обладнання та інвентар G2.3. Місця розміщення засобів пожежогасіння, протипожежного обладнання та інвентарю G2.4. Правила користування засобами пожежогасіння, протипожежним обладнанням та інвентарем</p>	<p>протипожежного обладнання G2.2. Користуватися засобами пожежогасіння, протипожежним обладнанням та інвентарем G2.3. Під час виникнення пожежі діяти згідно з правилами протипожежної безпеки, правилами ліквідації аварій</p>	<p>G2.1. Доносити інформацію безпосередньому керівнику про особливі умови виконання робіт</p>	
<p>G3. Здатність дотримуватись законодавчих та внутрішньо корпоративних стандартів та положень щодо охорони праці та промислової безпеки</p>	<p>G3.1. Нормативно-правові акти та стандарти з охорони праці під час виконання трудових функцій</p>	<p>G3.1. Забезпечувати безпечне виконання операцій G3.2. Виконувати вимоги положень, інструкцій, стандартів за професією та видами робіт</p>	<p>A3.2. Користуватися засобами зв'язку G3.1. Доносити інформацію безпосередньому керівнику про виявлені порушення законодавчих та внутрішньо корпоративних стандартів та положень щодо охорони праці та</p>	<p>G3.1. Дотримуватись законодавчих та внутрішньо корпоративних стандартів та положень щодо охорони праці та промислової безпеки</p>

			промислової безпеки	
G4. Здатність дотримуватись вимог нарядної системи та правил внутрішнього трудового розпорядку	G4.1. Вимоги положень нарядної системи G4.2. Правила внутрішнього трудового розпорядку G4.3. Положення колективного договору підприємства	G4.1. Виконувати вимоги положень, інструкцій, стандартів за професією та видами робіт G4.2. Виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку G4.3. Виконувати положення колективного договору підприємства	A3.2. Користуватися засобами зв'язку G4.1. Доносити інформацію безпосередньому керівнику щодо відхилень від вимог нарядної системи та правил внутрішнього трудового розпорядку	G4.1. Дотримуватись вимог нарядної системи та правил внутрішнього трудового розпорядку
G5. Здатність дотримуватись вимог експлуатації небезпечних виробничих об'єктів	G5.1. Вимоги безпеки, що пред'являються до дерев'яного (загальні вимоги, вимоги безпеки перед початком робіт, під час виконання робіт та під час завершення роботи, основні небезпечні та шкідливі промислові фактори, безпечна організація роботи та утримання робочого місця)	G5.1. Застосовувати безпечні прийоми праці під час виконання технологічних операцій, експлуатації машин, механізмів, обладнання та інших засобів виробництва	A3.2. Користуватися засобами зв'язку G5.1. Доносити інформацію безпосередньому керівнику щодо відхилень під час експлуатації небезпечних виробничих об'єктів	G5.1. Застосовувати безпечні прийоми праці під час виконання технологічних операцій, експлуатації машин, механізмів, обладнання та інших засобів виробництва
G6. Здатність дотримуватись вимог нормативно-правових актів з	G6.1. Види та призначення засобів	G6.1. Виконувати вимоги нормативних актів з охорони праці, правила	A3.2. Користуватися засобами зв'язку	G6.1. Проводити АБВР

	охорони праці, правил поведження з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва, використання індивідуальних та застосування колективних засобів захисту	індивідуального та колективного захисту G6.2. Вимоги до засобів індивідуального захисту, правила та послідовність їх підготовки та перевірки G6.3. Ознаки пошкоджень, зносу, дефектів засобів індивідуального та колективного захисту	поводження з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва	G6.1. Доносити інформацію безпосередньому керівнику про особливі умови виконання робіт	
Предмети та засоби праці: ЗІЗ, засоби колективного захисту, засоби пожежогасіння, засоби зв'язку					
ДВР – 8 Надання домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків	H1. Здатність визначати характер ушкодження та ступінь загрози життю та здоров'ю потерпілим від нещасних випадків	H1.1. Порядок виклику швидкої допомоги, пожежної частини, номера телефонів служб екстреного реагування	H1.1. Визначати характер ушкоджень та ступінь загрози життю та здоров'ю потерпілих від нещасних випадків	A3.2. Користуватися засобами зв'язку	H1.1. Доносити інформацію щодо характеру ушкодження та ступеню загрози життю та здоров'ю потерпілим від нещасних випадків
	H2. Здатність надавати домедичну допомогу потерпілим від нещасного випадку	H2.1. Правила та прийоми надання домедичної допомоги потерпілим від нещасного випадку H2.2. Місцезнаходження засобів для надання	H2.1. Використовувати правила та прийоми надання домедичної допомоги потерпілим від нещасного випадку	A3.2. Користуватися засобами зв'язку	H2.1. Дотримуватись правил та прийомів надання домедичної допомоги потерпілим від нещасного випадку

		домедичної допомоги та склад медичної аптечки			
Предмети та засоби праці: ЗІЗ, засоби колективного захисту, аптечка (загального призначення) для машиніста коксових машин, перев'язувальний пакет, джгут, шина, носилки, вогнегасники					
ДВР – 9 Дотримання норм і правил екологічної безпеки	П1. Дотримання норм і правил екологічної безпеки	П1. Здатність вивчати та дотримуватись вимог правил екологічної безпеки	П1.1. Політику підприємства в галузі охорони навколишнього середовища П1.2. Цілі підприємства в галузі екології П1.3. Положення системи менеджменту навколишнього середовища П1.4. Вимоги законодавства в галузі охорони навколишнього середовища П1.5. Реєстр екологічних аспектів свого підрозділу П1.6. Закон України „Про охорону земель”	П1.1. Виконувати вимоги правил екологічної безпеки	А3.2. Користуватися засобами зв'язку П1.1. Доносити інформацію безпосередньому керівнику про виявлені вимоги правил екологічної безпеки
	І2. Здатність здійснювати збір усіх відходів, які утворилися, роздільно по видах в тару	І2. Здатність здійснювати збір усіх відходів, що утворилися, роздільно по видах в тару	І2.1. Основи ощадливого підприємства, систему 5С І2.2. Закон України „Про відходи”	І2.1. Здійснювати роздільний збір відходів виробництва згідно їх видів та до відповідної тари	А3.2. Користуватися засобами зв'язку І2.1. Доносити інформацію безпосередньому керівнику про

					наповнення тари для відходів
Предмети та засоби праці: матеріали та інструменти для ліквідації наслідків розливі нафтопродуктів, тара для відходів					

VI. Розподіл трудових функцій та компетентностей за професійними кваліфікаціями

Визначення рівня професійної кваліфікації залежить від продуктивності обладнання, що обслуговує дверевий

Вид обладнання та його продуктивність\ Трудова функція (умовне позначення)	Загальна назва професійної(их) кваліфікації(ій)	
	Дверевий (5 кваліфікаційний розряд)	Дверевий (6 кваліфікаційний розряд)
	у разі обслуговування механізмів з очищення дверей на коксових батареях з об'ємом камери до 40 куб.м та пекококових установках з сумарним об'ємом камер до 300 куб.м.	у разі обслуговування механізмів з очищення дверей на коксових батареях з об'ємом камери понад 40 куб.м та пекококових установках з сумарним об'ємом камер понад 300 куб.м.
	повна	повна
ДВР-1	+	+
ДВР-2	+	+
ДВР-3	+	+
ДВР-4	+	+
ДВР-5	+	+
ДВР-6	+	+
ДВР-7	+	+
ДВР-8	+	+
ДВР-9	+	+

VII. Відомості про розроблення та затвердження професійного стандарту

1. Повне найменування розробника професійного стандарту

Галузева рада з розробки професійних стандартів і стратегії розвитку професійних кваліфікацій Всеукраїнського об'єднання обласних організацій роботодавців підприємств металургійного комплексу „Федерація металургів України”.

2. Назва та реквізити документа, яким затверджено професійний стандарт

Протокол від 14.02.2024 № 55.

3. Реквізити висновку суб'єкта перевірки про дотримання вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів під час підготовки проєкту професійного стандарту

Висновок СПО роботодавців від 31.01.2024 року про дотримання під час підготовки проєкту професійного стандарту «Дверевий» вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2017 р. № 373.

VIII. Дата внесення професійного стандарту до Реєстру

IX. Рекомендована дата перегляду професійного стандарту

Лютий 2029 року.

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(Мінекономіки)

НАКАЗ

18.08.2020

№ 1582

Київ

Про затвердження професійного
стандарту „Дверевий”

Відповідно до пунктів 27, 28, 30 Порядку розроблення та затвердження професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 року № 373 (зі змінами),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити професійний стандарт „Дверевий”, що додається.
2. Директорату розвитку ринку праці та зайнятості забезпечити протягом п'яти робочих днів унесення професійного стандарту, затвердженого цим наказом, до Реєстру професійних стандартів.
3. Директорату розвитку ринку праці та зайнятості спільно з департаментом цифрового розвитку та електронних сервісів забезпечити оприлюднення інформації про професійний стандарт, затверджений цим наказом, на офіційному вебсайті Мінекономіки в мережі інтернет.

Міністр

Ігор ПЕТРАШКО

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки

1582-20 від 18.08.2020 10:30:54

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України

18.08.2020 № 1582

**Професійний стандарт
„Дверевий”**

1. Загальні відомості професійного стандарту

1.1. Основна мета професійної діяльності

Ведення технологічного процесу видачі коксу, експлуатація і контроль роботи технологічного устаткування.

1.2. Назва виду економічної діяльності, секції, розділу, групи та класу економічної діяльності та їхній код (згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 „Класифікація видів економічної діяльності”)

Секція С	Переробна промисловість	Розділ 19	Виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	Група 19.1	Виробництво коксу та коксопродуктів
				Клас 19.10	Виробництво коксу та коксопродуктів

1.3. Назва виду професійної діяльності та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 „Класифікатор професій”)

Розділ	Підрозділ	Клас	Підклас
8	81	815	8159
Робітники з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного устаткування, складання устаткування та машин	Робітники, що обслуговують промислове устаткування	Робітники, що обслуговують хімічні установки	Оператори хімічних переробних установок

1.4. Назва професії (професійної назви роботи) та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 „Класифікатор професій”)

Дверевий 8159.

1.5. Професійна кваліфікація

Дверевий.

1.6. Місце професії (посади, професійної назви роботи) в організаційно-виробничій структурі підприємства (установи, організації):

Працює під керівництвом майстра або старшого майстра.

Може ставити завдання учню дверевого.

1.7. Умови праці

Тривалість робочого часу та відпочинку – згідно з чинним законодавством, графіками роботи та відпочинку, правилами внутрішнього трудового розпорядку, колективним договором.

Відпустки надаються згідно з чинним законодавством, колективним договором, графіками надання відпусток за результатами атестації робочого місця за умовами праці.

Робота пов'язана зі шкідливими та важкими умовами праці. Пільги та компенсації встановлюються відповідно до чинного законодавства.

1.8. Засоби індивідуального захисту

Працівникам видаються безоплатно за встановленими галузевими нормами спеціальний одяг, спеціальне взуття та інші засоби індивідуального захисту (далі – ЗІЗ), а також мийні та знешкоджувальні засоби.

На час виконання певних робіт, для яких не передбачені ЗІЗ згідно норм, видаються чергові ЗІЗ колективного (безособового) користування, що передаються однією зміною іншій.

1.9. Умови допуску до роботи за професією

Стать: жіноча та чоловіча.

Вік: 18 років і старше.

Повна загальна середня освіта та одержання професії безпосередньо на виробництві або професійна (професійно-технічна) освіта.

Наявність документа про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації за професією „Дверевий”.

Наявність медичної довідки про проходження попереднього (періодичного) медичного огляду з висновком медичної комісії про придатність до роботи за професією „Дверевий”.

Наявність сертифіката про проходження профілактичного наркологічного огляду. Первинний профілактичний наркологічний огляд проводиться перед прийняттям на роботу, а періодичний – не менш ніж один раз на два роки.

Наявність довідки про проходження попереднього (періодичного) психіатричного огляду. Попередній психіатричний огляд проводиться перед початком діяльності (працевлаштування на роботу), а періодичний – один раз на п'ять років.

Проходження навчання та спеціального навчання з питань охорони праці.

Проходження вступного та первинного інструктажу з охорони праці. Після первинного інструктажу на робочому місці до початку самостійної роботи повинні під керівництвом кваліфікованих працівників пройти стажування протягом не менше 2-15 змін або дублювання протягом не менше шести змін.

Наявність посвідчення про перевірку знань з питань охорони праці.

1.10. Документи, що підтверджують професійну та освітню кваліфікацію, її віднесення до рівня НРК

Диплом кваліфікованого робітника за професією „Дверевий” або свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації за професією „Дверевий”, 4 рівень НРК.

2. Навчання та професійний розвиток

Професійне навчання працівників здійснюється у закладах освіти, начальних цехах або в структурних підрозділах підприємства за різними формами навчання за такими видами: первинна підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації, професійно-технічне навчання, спеціальне навчання.

2.1. Первинна професійна підготовка (назва кваліфікації)

Первинна професійна підготовка, професійно-технічне навчання за професією „Дверевий” – наявність повної або базової загально-середньої освіти. Без вимог до стажу роботи.

2.2. Перепідготовка (назва кваліфікації)

Перепідготовка з інших професій з присвоєнням робітничої кваліфікації за професією „Дверевий”.

2.3. Підвищення кваліфікації без присвоєння нового рівня освіти (назва кваліфікації)

Підвищення кваліфікації згідно з вимогами законодавства та потребами на виробництві не рідше одного разу на п'ять років.

2.4. Спеціальне, спеціалізоване навчання дверевого

Щорічне спеціальне навчання з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності, протипожежного захисту.

3. Нормативно-правова база, що регулює відповідну професійну діяльність

Кодекс законів про працю України.

Закон України „Про охорону праці”.

Наказ Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26.01.2005 р. № 15 „Про затвердження Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та Переліку робіт з підвищеною небезпекою”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 р. за № 231/10511.

Наказ Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 27.03.2007 р. № 61, „Про затвердження Правил безпеки в газовому господарстві коксохімічних підприємств і виробництв”, зареєстрований Міністерстві юстиції України 28.04.2007 р. за № 441/13708.

Наказ Міністерства внутрішніх справ України „Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні” від 30.12.2014 р. № 1417, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 05.03.2015 р. за № 252/26697.

Наказ Міністерства соціальної політики України „Про затвердження Положення щодо застосування гарядів-допусків на виконання робіт підвищеної небезпеки в металургійній промисловості та залізрудних гірничо-збагачувальних комбінатах” від 04.07.2019 р. № 1045, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 29.07.2019 р. за № 828/33799.

4. Загальні компетентності

Володіння професійною лексикою.

Здатність діяти в нестандартних ситуаціях.

Здатність працювати у команді.

Здатність раціонально використовувати робочий час.

Здатність лаконічно та чітко передавати інформацію.

Здатність оперативно приймати рішення в межах професійної компетентності.

Здатність застосувати знання на практиці.

5. Перелік трудових функцій (професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них), умовні позначення

Умовне позначення	Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Умовне позначення
А	Приймання і здача зміни	Здатність довести до відома машиніста коксових машин про проведення приймання зміни	А1
		Здатність довести до відома машиніста коксових машин про проведення приймання зміни	А2
		Здатність провести обхід робочого місця	А3
		Здатність перевірити стан площадки, що обслуговується	А4
		Здатність перевірити правильність установки дверей на камери коксування	А5
		Здатність перевірити стан колій коксовиштовхувача	А6
		Здатність доповісти майстрові про виявлені несправності	А7
Б	Підготовка до початку та	Здатність ознайомитися із графіком видачі печей	Б1

	закінчення роботи	Здатність підготувати інструмент для очищення дверей, порогів, рам, а також для усунення газування дверей	Б2
		Здатність підготувати матеріал для ущільнення дверей	Б3
В	Процес знімання та установлення дверей	Здатність контролювати правильність установлення дверезнімального пристрою	В1
		Здатність стежити за правильністю виконання операцій по зніманню та відводу дверей машиністом коксових машин	В2
		Здатність контролювати роботу очищення дверей і рам	В3
		Здатність подати команду «стояти» машиністові коксових машин у випадку виявлення несправностей	В4
		Здатність оглянути двері на предмет цілості металоконструкцій і футеровки, рами і порога на предмет відсутності механічних ушкоджень і відповідності проектному положенню	В5
		Здатність контролювати правильність установлення дверей	В6
		Здатність стежити за правильним кріпленням дверей	В7
		Здатність інформувати машиніста коксових машин, майстра про виявлені дефекти	В8
Г	Очищення коксових дверей і рам	Здатність очистити від відкладень смоли і графіту нижню частину ущільнюючої рамки дверей	Г1
		Здатність очистити газовідвідний канал	Г2
		Здатність очистити цеглеутримувачі	Г3
		Здатність очистити футеровку	Г4
		Здатність очистити нижню частину рами, бронь, поріг	Г5
		Здатність дати команду машиністові коксових машин на установлення дверей на камеру коксування	Г6
Д	Прибирання площадки, що обслуговується	Здатність закидати після видачі коксу з печі просипи коксу (кінці) з площадки, що обслуговується у піч	Д1
		Здатність підмести повздовжню площадку, що обслуговується, біля виданої печі	Д2
		Здатність закинути залишки коксу і смоли в камеру коксування	Д3
		Здатність після установлення дверей очистити площадку, що обслуговується від залишків смоли	Д4

Е	Усунення горіння та газування	Здатність при виявленні загоряння коксового газу вживати заходів відповідно до інструкції	Е1
		Здатність провести ущільнення дверей, забиваючи між ущільнюючою рамкою дверей і рамою ущільнюючий матеріал	Е2
		Здатність повідомити машиністові коксових машин про початок і закінчення ущільнення дверей.	Е3
Ж	Підтримка дверей у робочому стані	Здатність обдування	Ж1
		Здатність очищення і змащення дверей	Ж2
		Здатність обтяжки дверей	Ж3
		Здатність заміни ригельних болтів і гайок	Ж4
З	Дотримання норм і правил охорони праці та промислової безпеки	Здатність забезпечувати особисту безпеку та здоров'я, безпеку та здоров'я оточуючих людей в процесі виконання робіт та під час знаходження на території підприємства	З1
		Здатність дотримуватись заходів пожежної безпеки і правил поведінки у разі аварії	З2
		Здатність дотримуватись законодавчих та внутрішніх корпоративних стандартів та положень щодо охорони праці та промислової безпеки	З3
		Здатність дотримуватись вимог нарядної системи та правил внутрішнього трудового розпорядку	З4
		Здатність дотримуватись вимог експлуатації небезпечних виробничих об'єктів	З5
		Здатність дотримуватись вимог нормативно-правових актів з охорони праці, правил поводження з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва, використання засобів колективного та індивідуального захисту	З6
И	Надання першої домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків	Здатність визначати характер ушкодження та ступінь загрози життю та здоров'ю потерпілих від нещасних випадків	И1
		Здатність надавати першу домедичну допомогу потерпілим від нещасних випадків, від гострого захворювання, у випадку аварії	И2
		Здатність транспортувати потерпілих	И3

		до місця надання першої медичної допомоги	
I	Дотримання норм і правил екологічної безпеки	Здатність вивчати та дотримуватись вимог правил екологічної безпеки	I1
		Здатність здійснювати збір усіх відходів, які утворилися, роздільно по видах в т.ч. у	I2
		Здатність проводити ліквідацію наслідків розливу нафтопродуктів	I3

6. Опис трудових функцій

Трудові функції	Професійні компетентності	Предмети і засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструменти)	Знання	Уміння та навички
А. Приймання і здача зміни	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7	Журнал здачі-приймання зміни; двері коксових батарей; площадка, що обслуговується; колії коксових машин.	А.3.1. Правила внутрішнього трудового розпорядку, документів підприємства „Про порядок проведення приймання та здачі зміни, проведення змінно-зустрічних зборі”. А.3.2. Робочу інструкцію дерев'яного. А.3.3. Будову дверей, призначення, принцип роботи, умови експлуатації.	А.У.1. Користуватися нормативною документацією. А.У.2. Керуватися документами підприємства „Про порядок проведення приймання та здачі зміни, проведення змінно-зустрічних зборі”. А.У.3. Безпечно провести організацію робіт.
Б. Підготовка до початку та закінчення роботи	B1 B2 B3	Площадка, що обслуговується; інструмент: чисток, лопата, мітла, чеканка; ущільнюючий матеріал: (мінеральна вата, глина та ін.).	Б.3.1. Графік видачі коксу, серійність, оборот печей, період коксування. Б.3.2. Схеми розташування устаткування. Б.3.3. Слюсарну справу.	Б.У.1. Зв'язати мітлу. Б.У.2. Розкласти робочий інструмент у спеціальні місця.
В. Процес	V1 V2	Двері камер коксування	В.3.1. Конструкції коксових печей,	В.У.1. Контролювати

знімання та встановлення дверей	В3 В4 В5 В6 В7 В8	кокових та пекококових батарей.	камер коксування. В.3.2. Будову дверей машинної і кокової сторони, призначення, принцип роботи, умови експлуатації. В.3.3. Сигналізацію і блокування між коковими машинами. В.3.4. Застосовувані схеми сигналізації і блокування. В.3.5. Правила знімання та встановлення дверей на піч. В.3.6. Будову ригелів, ригельних болтів, гвинтів. В.3.7. Кріплення дверей ригелями. В.3.8. Будову лебідки, призначення, принцип дії. В.3.9. Правила технічної експлуатації коксохімічних підприємств. В.3.10. Постійний технологічний регламент кокового цеху. В.3.11. Будову і експлуатацію кокових машин.	знімання і встановлення дверей, правильність установки дверезнімального механізму. В.У.2. Виявляти несправності устаткування. В.У.3. Взаємодіяти з машиністами кокових машин.
Г. Очищення кокових дверей і рам	Г1 Г2 Г3 Г4 Г5 Г6	Двері камер коксування кокових та пекококових батарей; чисток.	А.3.2. Робочу інструкцію дерев'яного. В.3.9. Правила технічної експлуатації коксохімічних підприємств. Г.3.1. Будову дверей і рам	Г.У.1. Очищати двері і рами від смоли і графіту. Г.У.2. Користуватися інструментом і засобами для очищення. Г.У.3. Використовувати

			<p>машинної і коксової сторони, призначення, принцип роботи, умови експлуатації.</p> <p>Г.3.2. Механізми очищення дверей і рам, їх будову, принцип дії.</p> <p>Г.3.4. Призначення інструмента.</p>	робочу інструкцію деревового.
<p>Д. Прибирання площадки, що обслуговується</p>	<p>Д1 Д2 Д3 Д4</p>	<p>Площадка, що обслуговується; лопата; мітла; чисток.</p>	<p>А.3.2. Робочу інструкцію деревового.</p> <p>В.3.9. Правила технічної експлуатації коксохімічних підприємств.</p> <p>Г.3.1. Будову дверей і рам машинної і коксової сторони, призначення, принцип роботи, умови експлуатації.</p> <p>Г.3.4. Призначення інструмента.</p> <p>Д.3.3. Механізми для прибирання кінців коксу з площадки, їх конструкцію і принцип роботи.</p>	<p>Г.У.2. Користуватися інструментом і засобами для очищення.</p> <p>Д.У.1. Правильно закидати після видачі коксу з печі просипи коксу (кінці) з площадки, що обслуговується у піч.</p>
<p>Е. Усунення горіння та газування</p>	<p>Е1 Е2 Е3</p>	<p>Двері камер коксування коксових та пекококсових батарей; чеканка; ущільнюючий матеріал (мінеральна вата, глина та ін.).</p>	<p>Е.3.1. Технологічні процеси коксування в камерах коксових батарей та пекококсових установках.</p> <p>Е.3.2. Вплив герметичності камер коксування на якість і випуск продуктів.</p> <p>Е.3.3. Способи</p>	<p>Е.У.1. Ущільнювати двері за допомогою інструмента і матеріалів.</p> <p>Е.У.2. Взаємодіяти з машиністами коксових машин.</p> <p>Е.У.3. Виконувати слюсарні роботи.</p> <p>Е.У.4. Обтягати</p>

			герметизації дверей. Е.3.4. Технологічні трубопроводи на печах, їх будову і призначення. Е.3.5. Призначення інструмента і матеріалів для ущільнення дверей.	двері камери коксування.
Ж. Підтримка дверей у робочому стані	Ж1 Ж2 Ж3 Ж4	Двері камер коксування коксових та пекококсових батарей; слюсарний інструмент; чисток; щітка; графітове мастило.	Ж.3.1. Методи виявлення і усунення несправностей устаткування, що обслуговується. Ж.3.2. Правила приймання устаткування до експлуатації після ремонту. Ж.3.3. Будова і призначення інструмента і пристроїв для виконання слюсарних робіт. Ж.3.4. Правила знімання та установлення дверей.	Ж.У.1. Використовувати методи виявлення і усунення несправностей устаткування, що обслуговується. Ж.У.2. Дотримуватись правил приймання устаткування до експлуатації після ремонту. Ж.У.3. Дотримуватись правил знімання та установлення дверей.
З. Дотримання норм і правил охорони праці та промислової безпеки	31 32 33 34 35 36	Засоби індивідуального захисту; засоби колективного захисту; засоби пожежогасіння.	З.3.1. Політику та мету підприємства в галузі охорони праці. З.3.2. Вимоги безпеки, що пред'являються до дерев'яного (загальні вимоги, вимоги безпеки перед початком робіт, під час виконання робіт та під час завершення роботи, основні небезпечні та шкідливі	З.У.1. Виконувати вимоги нормативних актів з охорони праці, правила поведінки з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва. З.У.2. Використовувати засоби колективного та індивідуального захисту.

			<p>промислові фактори, безпечна організація роботи та утримання робочого місця).</p> <p>3.3.3. Вимоги щодо застосування, утримання та зберігання спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту.</p> <p>3.3.4. Перелік та місце зберігання засобів пожежогасіння та аварійних інструментів.</p> <p>3.3.5. Пожежонебезпечні властивості матеріалів, сировини, напівпродуктів та готового продукту.</p> <p>3.3.6. Позиції плану ліквідації аварій.</p> <p>3.3.7. Вимоги законодавчих актів та внутрішніх корпоративних положень з охорони праці.</p> <p>3.3.8. Вимоги положень нарядної системи.</p> <p>3.3.9. Правила внутрішнього трудового розпорядку.</p> <p>3.3.14. Положення колективного договору підприємства.</p>	<p>3.У.3. Діяти в аварійних ситуаціях згідно плану ліквідації аварій.</p> <p>3.У.4. Виконувати вимоги положень, інструкцій, стандартів за професією та видами робіт.</p> <p>3.У.5. Виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку.</p> <p>3.У.6. Виконувати положення колективного договору підприємства.</p> <p>3.У.7. Виконувати вимоги трудової дисципліни та регламенту виконання робіт.</p> <p>3.У.8. Проводити аналіз безпечного виконання робіт.</p>
--	--	--	--	---

НЕАКТУАЛЬНО

<p>И. Надання першої домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків</p>	<p>И1 И2 И3</p>	<p>Аптечка (загального призначення) для деревного.</p>	<p>И.3.1. Правила та прийоми надання першої домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, гострого захворювання, у випадку аварії. И.3.2. Місцезнаходження засобів для надання домедичної допомоги. И.3.3. Порядок виклику швидкої допомоги, пожежної частини, номера телефонів служб екстреного реагування. И.3.4. Правила транспортування потерпілих від нещасних випадків. И.3.5. Склад та застосування лікарських препаратів.</p>	<p>И.У.1. Визначати характер ушкоджень та ступінь загрози життю та здоров'ю потерпілих від нещасних випадків. И.У.2. Надавати першу домедичну допомогу потерпілим від різних видів травм (ураження електричним струмом, поранення, вивих, перелом, кровотеча, опік та ін.). И.У.3. Транспортувати потерпілих до місця надання першої медичної допомоги.</p>
<p>І. Дотримання норм і правил екологічної безпеки</p>	<p>І1 І2 І3</p>	<p>Матеріали та інструменти для ліквідації наслідків розливу нафтопродуктів; тара для відходів.</p>	<p>І.3.1. Політику підприємства в галузі охорони навколишнього середовища. І.3.2. Цілі підприємства в галузі екології. І.3.3. Основи ощадливого підприємства, систему 5С. І.3.4. Положення системи менеджменту навколишнього середовища. І.3.5. Вимог законодавства в галузі охорони</p>	<p>І.У.1. Проводити збір відходів виробництва роздільно по видах. І.У.2. Ліквідувати наслідки розливів нафтопродуктів.</p>

			навколишнього середовища. I.3.6. Реєстр екологічних аспектів свого підрозділу. I.3.7. Інструкції з поводження з відходами. I.3.8. Наказ про моніторинг розливів нафтопродуктів. I.3.9. Закон України „Про відходи”, „Про охорону земель”.	
--	--	--	---	--

7. Дані щодо розроблення та затвердження професійного стандарту

7.1. Розробники проекту професійного стандарту

Галузева рада з розробки професійних стандартів і стратегії розвитку професійних кваліфікацій Всеукраїнського об'єднання обласних організацій роботодавців підприємств металургійного комплексу „Федерація металургів України”.

7.2. Суб'єкт перевірки професійного стандарту

Спільний представницький орган сторони роботодавців на національному рівні.

7.3. Дата затвердження професійного стандарту

18 серпня 2020 року.

7.4. Дата внесення професійного стандарту до Реєстру професійних стандартів

20 серпня 2020 року.

7.5. Рекомендована дата наступного перегляду професійного стандарту

Серпень 2025 року.